

Rekenmodel referentieniveaus nieuw onderwijsresultatenmodel

De Inspectie van het Onderwijs heeft bekendgemaakt dat zij tussen augustus 2020 en mei 2021 gaat kijken naar de behaalde percentages referentieniveaus taal en rekenen in schooljaar 2017/2018 en 2018/2019 op de eindtoets. Deze worden afgezet tegen de schoolweging over de jaren 2017-2020. Dit om dit jaar de resultaten te beoordelen als alternatief op het ontbreken van de eindtoets. Centrale vraag daarbij is:

1. Hebben voldoende leerlingen het niveau 1F gehaald (Lezen – Taalverzorging – Rekenen)?
2. Hebben voldoende leerlingen het niveau 1S/2F gehaald (Lezen – Taalverzorging – Rekenen)?

De inspectie zal kijken naar de resultaten (van de eindtoets) over de laatste twee jaren SAMEN. De resultaten van alle leerlingen tellen mee, exclusief die van de leerlingen die voldoen aan de ontheffingsgronden.

Medio oktober 2019 heeft de inspectie de zogenaamde signaleringswaarden vastgesteld. Scoor je voor 1F of 1S/2F lager dan die waarde, dan krijgt de school geen onvoldoende maar de kwalificatie “geen oordeel”. Dat is dan een signaal voor de inspectie om eventueel verder onderzoek te doen. De signaleringswaarde voor 1F is voor alle scholen 85%. Voor 1S/2F is de signaleringswaarde afhankelijk van de schoolweging.

De schoolweging wordt bepaald door het CBS en aan de scholen verstrekt. De schoolweging wordt berekend aan de hand van vijf omgevingskenmerken: het opleidingsniveau van de ouders, het gemiddeld opleidingsniveau van alle moeders op school, het land van herkomst van de ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland en of de ouders in de schuldsanering zitten. In samenhang voorspellen ze de eindopbrengsten van de school.

De schoolweging wordt uitgedrukt in een score tussen de 20 en 40. Een lage schoolweging voorspelt hoge eindresultaten en een hoge schoolweging voorspelt lage eindresultaten. Voor de meest recente schoolweging zie <https://www.onderwijsinspectie.nl/trends-en-ontwikkelingen/documenten/rapporten/2020/05/04/schoolweging-2017-2018-2018-2019-2019-2020>

De schoolweging die is vastgesteld vooris: (zie tabel hieronder)

Dit betekent:

Schoolweging CBS	Signaleringswaarde 1F	Landelijk Gemiddelde 1F	Signaleringswaarde 2F / 1S	Landelijk gemiddelde 2F / 1S
	85 %			

Om te bepalen of de school de signaleringswaarde heeft gehaald, kan de volgende rekenregel worden gebruikt:

schooljaar	Aantal lln totaal eindtoets	Aantal lln 1F lezen (1F+2F)	Aantal lln 1F taalverz (1F+2F)	Aantal lln 1F rekenen (1F+1S)	Aantal lln 2F lezen	Aantal lln 2F taalverz	Aantal lln 1S rekenen
2017-2018							
2018-2019							
Totaal	#I	#II	#III	#IV	#V	#VI	#VII

Uitwerking rekenregel voor 1F

1. Tel alle 1F totalen bij elkaar op = #II + #III + #IV = ... (=A)
2. Vermenigvuldig het totaal aantal leerlingen met 3 = 3 x #I = ... (=B)
3. Deel A door B = ... : ... = 0, ... (=C)
4. Vermenigvuldig C met 100 = 100 x 0,.... = → percentage-1F (=D)

Bereken op dezelfde wijze het percentage 2F/1S

1. Tel de totalen 2F/1S bij elkaar op = #V + #VI + #VII = ... (=E)
2. Vermenigvuldig het aantal leerlingen met 3 = 3 x #I = ... (=F)
3. Deel D door E = ... : ... = 0,.... (=G)
4. Vermenigvuldig G met 100 = 100 x 0,.... = → percentage-2F/1S (=H)

Berekening behaalde percentage t.o.v. signaleringswaarde:

Schoolweging CBS	Signaleringswaarde 1F	Landelijk Gemiddelde 1F	Behaalde Percentage 1F
	85 %		(=D)

Schoolweging CBS	Signaleringswaarde 2F/1S	Landelijk Gemiddelde 2F/1S	Behaalde Percentage 2F/1S
			(=H)

Bijlage: overzicht van de schoolweging, de signaleringswaarde en het landelijk gemiddelde

Schoolweging	Signaleringswaarde % lln. ≥ 1F	Landelijk gemiddelde % lln. ≥ 1F	Signaleringswaarde % lln. ≥ 2F en 1S	Landelijk gemiddelde % lln. ≥ 2F en 1S
20 – 21	85	99,0	66,8	78
21 – 22	85	98,7	63,9	75,1
22 – 23	85	97,6	61,1	70,7
23 – 24	85	97,4	58,6	68,4
24 – 25	85	97,2	56,6	66,4
25 – 26	85	96,9	55,1	64,9
26 – 27	85	96,9	53,6	64,1
27 – 28	85	96,7	52,1	62,8
28 – 29	85	96,5	50,5	62
29 – 30	85	96,1	49	60,3
30 – 31	85	96,0	47,3	59,2
31 – 32	85	95,2	45,5	57,1
32 – 33	85	95,1	43,5	55,5
33 – 34	85	94,6	41,5	53,7
34 – 35	85	94,1	39,5	50,4
35 – 36	85	93,2	37,5	49,8
36 – 37	85	92,9	35,7	47,5
37 – 38	85	92,5	33,9	46,6
38 – 39	85	91,8	32,1	44,1
39 – 40	85	89,5	30,3	41,3

Stel, je schoolweging is 34,6. Voor 1F geldt dan een signaleringswaarde van 85%. Voor 1S/2F geldt de signaleringswaarde 39,5. Gemiddeld scoren de scholen in de schoolwegingscategorie 34-35 trouwens 50,4. Dat is fors hoger dan de signaleringswaarde. Je zou kunnen concluderen, dat de signaleringswaarde een soort ondergrens is.

Ambities

Het is interessant om (ook) eigen schoolnormen vast te stellen. Stel, de school scoort veel hoger dan de signaleringswaarde. Maar ja, dat is ook maar een ondergrens. Het is dan bijvoorbeeld mogelijk om schoolnormen vast te stellen voor 1F (hoger dan 85%) en 1S/2F (hoger dan de signaleringswaarde voor de school). Voor het bepalen van de schoolnormen kijk je (dus) naar de signaleringswaarden, het gemiddelde van de schoolwegingscategorie en naar wat je als school gemiddeld scoort (over drie jaar). Resultaten uit het verleden kunnen dan wat houvast geven om ambities uit te spreken over de verwachtingen van de nog komende scores.

Bronnen: Het Onderwijsresultatenmodel PO (Inspectie van het Onderwijs) en Over referentieniveaus van Cees Bos (BOC).